

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Glatz Ferenc ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Édes András ügyvéd, ügygondnok által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 7.M.983/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.21.715/2007/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán
- tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.21.715/2007/. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 7.M.983/2006/13. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 650.000 /hatszázötvenezer/ forint együttes első-, másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében az alperes 2005. augusztus 5-én kelt rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását, és az alperesnek az anyagi jogkövetkezményekben marasztalását kérte.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 7.M.983/2006/13. számú ítéletével megállapította a munkaviszony jogellenes megszüntetését, és kötelezte az alperest a felperes javára 3.057.186 forint végkielégítés, valamint 1.784.849 forint késedelmesen megfizetett összeg után késedelmi kamatként 51.890 forint megfizetésére.

A munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a felperes munkaviszonyban látta el az alperes ügyvezetését, az alperesi kft.-nek a felperesen kívül négy külföldi magánszemély is a tagja volt. Az alperes a 2005. július 12-én megtartott taggyűlésen - melynek jegyzőkönyve angol nyelven készült, és hiteles fordítására 2005. július 25-én került sor - a felperes ügyvezetői hatáskörét elvonta, és a munkavégzési kötelezettség alól mentesítette.

A felperes 2005. augusztus 5-ei dátummal rendkívüli felmondással élt, ennek indokolása az ügyvezetői tisztségéből való felfüggesztésének jogellenességére, a munkavégzése lehetetlenné válására hivatkozott. A felperes a rendkívüli felmondást 2005. augusztus 5-én S. K. kézbesítési megbízott útján közölte a külföldi tulajdonosokkal, majd az angol nyelvű változatot 2005. augusztus 22-én a nemzetközi futárszolgálaton keresztül is megküldte. A 2005. augusztus 25-ei taggyűlés a felperesi rendkívüli felmondás közlése dátumát 2005. augusztus 22-ében fogadta el, a jognyilatkozatot „nem rendkívüli felmondásként” tudomásul vette.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Választottbíróság ítéletében a 2005. július 12-én tartott taggyűlésen hozott 7. számú - a felperes ügyvezetői tisztsége felfüggesztésére vonatkozó - határozatot hatályon kívül helyezte azzal az indokkal, mely szerint a Gt. szabályai alapján nem lehetséges az ügyvezetői tisztség ily módon történő korlátozása.

A felperes a munkaügyi jogvitában a rendkívüli felmondás „kiváltó okaként” arra is hivatkozott, hogy az alperesnél APEH vizsgálat indult, a külföldi tagok együttműködése, az iratok hiánya miatt az ellenőrzés megghiúsult, és az alperes által teremtett helyzetben ügyvezetőként nem járhatott el, holott a felelőssége fennállt.

A munkaügyi bíróság a felperesi rendkívüli felmondás tekintetében elsődlegesen a közlés hatályosságát és a joggyakorlási határidőt vizsgálta, és megállapította, hogy a felperes határidőben közölte a magyar nyelvű jognyilatkozatát a kézbesítési megbízotton keresztül. Nem fogadta el azon alperesi érvelést, mely szerint a rendkívüli felmondási okról a felperes már a 2005. július 12-ei taggyűlésen tudomást szerzett. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a tudomásszerzést a taggyűlési határozat 2005. július 25-én kézhez vett „hivatalos fordításától” kell számítani, ezért a felperes határidőben élt a rendkívüli felmondás jogával. Az indokot is megalapozottnak minősítette, mivel a taggyűlési határozat folyamatos jogellenes helyzetet teremtett, amelynek következményeként az APEH vizsgálattal kapcsolatos ügyvezetői kötelezettségeinek a felperes nem tudott eleget tenni.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Pest Megyei Bíróság 8.Mf.21.715/2007/3. számú ítéletével a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen és helyesen feltárta, a levont következtetése nem okszerűtlen. Álláspontja szerint az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontjára alapított rendkívüli felmondás megalapozott volt, mivel az alperes a felperes munkavégzését ellehetetlenítette. Egyetértett azzal, hogy

- noha a felperes magas szintű angol nyelvtudással rendelkezett - szükséges volt az angol nyelvű taggyűlési jegyzőkönyv magyar fordítása ahhoz, hogy a sérelmes döntéssel szemben jogi segítséget vegyen igénybe. A felperes a rendkívüli felmondását határidőben átadta a kézbesítési megbízottnak, aki intézkedett a tagokkal való közlésről, így a felperes ezen a módon eleget tett a munkáltatói jogkör gyakorlóval történő közlési kötelezettségének.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen „a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát” (lényegében a kereset elutasítását), másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Mt. 96. § (4) bekezdése megsértésével állapította meg a rendkívüli felmondásra nyitva álló határidő kezdetét. Figyelmen kívül maradt, hogy a 2005. július 12-ei társasági taggyűlési határozat a jogi képviselő javaslatára nemcsak angol, hanem magyar nyelven is tartalmazta a döntést, amelyről a felperes nyomban tudomást szerzett. Vitatta a kézbesítési megbízott igénybevételének jogszerűségét, az ily módon közlés időpontját. Elfogadhatatlannak tartotta, hogy míg az angolul kiválóan tudó felperesnél a taggyűlési határozat fordításához kötötték a bíróságok a tudomásszerzést, addig elfogadták a külföldi tulajdonosokhoz magyar nyelven írt rendkívüli felmondást, illetve ennek közlését közlési időpontként. A közlés szabálytalansága körében az alperes hivatkozott még a Ctv. 23. § (3) bekezdésére, és a BH 2003.35. számú eseti döntésében a képviselő testülettel kapcsolatban kifejtettekre, amely szerinte a taggyűlésre is vonatkoztatható.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

Az Mt. 96. § (4) bekezdése értelmében a rendkívüli felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül lehet gyakorolni. A határidőben történő nyilatkozattétel bizonyítása a nyilatkozatot tevőt terheli (MD

II/183.). A határidő jogvesztő, elmulasztása esetén kimentésnek nincs helye (MD II/184-185.).

A rendkívüli felmondási jog gyakorlására előírt szubjektív határidő kezdete szempontjából a rendkívüli felmondást gyakorló tényleges tudomásszerzése vehető figyelembe. Ebből a szempontból az átlagostól eltérő körülményeknek annyiban van jelentősége, hogy ilyen körülmények között a rendkívüli felmondással élő személy bizonyítottan teljeskörűen tudomást szerzett-e a rendkívüli felmondás okáról.

A perben nem volt vitás, hogy az alperesnél a külföldi tulajdonosokra tekintettel közöttük belső munkanyelvként az angol nyelv volt általánosan használatos, a felperes is ezt alkalmazta hosszú éveken keresztül, és az ennek megfelelő angol nyelvtudása magas szintű volt. Mindezt a becsatolt, a felperes által írt levelezések, taggyűlési jegyzőkönyvek bizonyították. Ezért a szokásosan angol nyelven készült taggyűlési határozat tartalmáról – különösen, hogy a taggyűlésen a felperes mint tulajdonos, és mint ügyvezető aktívan részt vett, a témakörök ismeretében hozzászólt és szavazott – a 2005. július 12-ei taggyűlésen nyomban teljeskörűen és bizonyosan tudomást szerzett a rendkívüli felmondása okáról és indokáról, vagyis az ügyvezetői munkaköréből való felfüggesztéséről. Ez akkor is megállapítható, ha az adott taggyűlési határozat – éppen kivételes jellege miatt – nem készült volna el magyar nyelven is az angol nyelvű szöveg mellett. A jegyzőkönyv tanúsítja, hogy a taggyűlés angol nyelven folyt, és nem alkalmaztak tolmácsot.

Az előbbi bizonyított körülményekhez képest a rendkívüli felmondás okáról való tudomásszerzés tekintetében az eljáró bíróságok tévesen tulajdonítottak perdöntő jelentőséget a taggyűlési jegyzőkönyv 2005. július 25-ei fordításának, mivel a felperes tényleges és tényszerű tudomásszerzését ez már nem befolyásolta, a jogi képviselője tudomásának pedig az Mt. 96. § (4) bekezdése feltételei szempontjából nincs jelentősége.

Az előbbiekből következően a jóhiszeműség és a tisztesség elvének alapulvételével megállapítható, hogy a felperes a 2005. július 12-ei tudomásszerzéshez képest a 2005. augusztus 5-én gyakorolt rendkívüli felmondással elkésett. A 15 napos jogvesztő határidő elmulasztása miatt már nincs jelentősége a felperesi jognyilatkozat közlése mikéntjének, módjának és későbbi időpontjának. Ebben a körben kiemelandó azonban, hogy a munkavállalói jognyilatkozat közlése akkor szabályszerű, ha az körültekinően biztosítja a munkáltatói jogkör gyakorló általi kézhezvételt. Külföldi tulajdonosok és testületi jogkörgyakorlás esetén a belső szabályozásnak, illetve az elfogadott gyakorlatnak lehet jelentősége amellet, hogy a munkavállalót terheli a bizonyítás a

törvénynek megfelelő - haladéktalan és teljeskörű - közlés körében. A Ctv. 23. § (3) bekezdése értelmében kézbesítési megbízott nem lehet a cégjegyzékben szereplő személy (adott esetben S. K. ilyen személy volt).

A felperes elkésetten gyakorolt rendkívüli felmondása miatt a jognyilatkozat - az abban foglalt indokoktól függetlenül - jogellenesnek minősül, ezért az alperes alappal támadta az Mt. 96. (4) bekezdésébe ütközés miatt az elsőfokú ítéletet helybenhagyó jogerős ítéletet.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes első-, másodfokú, és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügybe még irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. szeptember 10.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő